

ЮРІЙ АРТЮШЕНКО

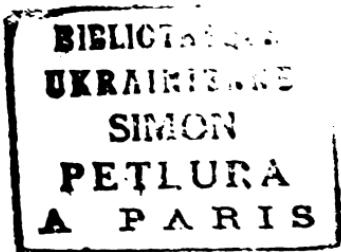
22. СІЧЕНЬ 1918 -
МИ І СВІТ

1958

ЮРІЙ АРТЮШЕНКО

22. СІЧЕНЬ 1918 - МИ І СВІТ

1958
ЧІКАГО

Jurij Artiushenko

JANUARY 22, 1918 — WE AND THE WORLD

Publicistic Composition

Printed in USA

22. січень 1918 року є символом, Богом благословенної та сувереною волею народу схваленої, української державної дії.

Чим дальше й дальше від дня 22 січня 1918 року, від дня проголошення Акту Української Державності, тим глибше й глибше ми поринтаємо в пізнання цієї великої дати, дати, що дала нам незаперечне право державної нації, що положила священну законність в основи української державної дії, що проголосила суверенну волю українського народу світові.

З державно-творчих зусиль і всенаціонально-духової синтези в державній дії двох попередніх державних періодів, 22. січня 1918 року, український нарід вилонив своє власне, питоменне його духовості поняття — ідеї державності, політично-державної концепції та національно-державної стратегії, — що минуле пов'язувало в суасонним органічно.

В день 22. січня 1918 року українська національно-державна ідея, — синтеза української духовості княжого і козацького державницьких періодів, знайшла своє поновне зиявлення і лягла в основу української державної дії, дії, якої Москва впродовж цілих сорока років ніяк не може спинити.

Тоді коли весь 1917 рік був роком боротьби за

відродження ієрархії вартостей нашого історичного минулого та роком поновлення наз'язання сучасності до наших давніх національно-духових джерел і до державницьких традицій, то 22. січень 1918 року є датою завершення тих змагань з 1917 року оформленням тисячолітніх національно-духових почувань українського народу в національно-державну ідеологію.

Тоді коли 1917 рік був роком української національної революції, в якій, як це буває в кожній революції, український народ боровся за зміну існуючого політичного стану в різноманітних політично-організаційних формах, часто в собі з відособедніми до державницької ідеї «ідейками», як то, напр., з такими як були: «За загальні здобутки революції», чи «Геть армію! Міліцію замість неї», або — «Пролетарій не має батьківщини», тощо, то дата 22. січня 1918 року — чітко визначила ієрархію національних вартостей і стала виявом одноності волі та думки народу, — як державної нації.

Дата 22. січня 1918 року відновила, упорядкувала та правними й кровними актами ствердила відновлення історичної тягlosti української державної дії.

Державним актом з 22. січня 1918 року головні національно-революційні сили, які дотепер неравно були тільки речниками поодиноких суспільних верств, було спрямовано в одно річище української державної дії, яка поставила перед ними державну рацію в усьому за основний критерій.

Складні умози української державної дії в протязі цих сорока років є ще дуже тяжко зрозумілі й усвідомлені не тільки зовнішнім світом, але й нами самими. Одно ж, з перспективи цих сорока років, можемо ствердити, а то те, що українська державна дія не має в світовій історії прецеденту і в самій основі своїй вона різниться від усіх державних змагань інших народів.

В нашу епоху, в епоху посягань московського большевизму по владу в світі, мало можна назвати таких народів, які б протиставили московському большевизмові ідею й чин, що дорівнювали б ідеї й чину українського народу. Мало їх тепер, а 22. січня 1918 року їх було ще менше.

— 22. січень 1918 року персоніфікує собою ідеал волі, ідеал національної і міжнаціональної солідарності, ідеал пошанування національних почувань і стремлінь до волі кожного народу, універсальну в чині ідею, яку український народ протиставив московському большевизмові.

Впродовж цілих сорока років Україна все була впереді світу в духово-ідеологічній, в морально-політичній та в дієвій площині. Вона одна впродовж цих сорока років гідно боронила духово-культурних і моральних цінностей світу, підносячи тим гідність української людини до висот визначених християнською релігією, яку передав нам Апостол Андрій Первозваний.

Тому то дата 22. січня 1918 року є не тільки уосібленням тих найвищих духових і моральних вартостей, за якими сьогодні так тужить світ, але й ви-

разником у нашій добі найвищого, одухотвореного героїзмом, чину в обороні волелюбних народів світу від ворога їхніх релігійних і національних вартостей.

Тому то наші очі все частіше й частіше звертаються до дати 22. січня 1918 року, як до джерела нашої державної дії та все частіше й частіше вчувається нам повний непереможної волі до вільного буття голос IV. Універсалу разом із дзвоном Софійського Собору, що радісно і гомінко тоді вітає Акт 22. січня 1918 року.

— Вчувається голос того історичного минулого, що із Золотоверхого Києва через Крути, Зимовий Похід і Базар, крізь усі минулих сорок років дзвенить в українських серцях чином волі та ген-ген просторами ліне в вічність.

Вчувається голос, що раз у раз запалює нових борців жагою великого Змагу за ідею 22. січня 1918 року, за ідею теперішньої великої доби, за ідею, що зродилася на ґрунті українських національних вартостей та на ґрунті української синтези ідей не тільки в собі, ала й ідей Сходу й Заходу.

Вшановуючи сорокліття державної дії та усвідомлюючи собі чим є дата 22. січня 1918 року для українського народу, ми повинні рівночасно з цим застановитися і над тим, що нам ця дата диктує сьогодні. А щоб не помилитися в своїх висновках ми мусимо найперше усвідомити собі шляхи історії, рушійні ідеї та їх синтезу. Тільки через це усвідомлення зможемо знайти правдиве розуміння

сучасності й пануючих відносин та вибрати правильні шляхи в майбутнє. Тому то ми спинимося тут побігло над минулим перебіgom історичних подій зв'язаних з датою 22. січня 1918 року, подій в яких сучасність лежить своїм корінням, як теж і над відношенням до них і їх ідей зовнішнього — некомуністичного і комуністичного — світу.

І так на порозі проголошення української державності український нарід був у війні не тільки проти заходу й сходу-пізночі, але й в боротьбі з російськими частинами, що кидали фронт і прямували через Україну в Московщину та в бортьбі із зрусофікованими елементами, що не тільки вели пропаганду проти ідеї української державності, але й часто виступали збройно, як то, напр., був напад російських кірасирів на потяг, в якому Іхав Богданівський полк на Фронт, тощо.

Та помимо цього всього український нарід висловив повне довір'я тодішньому парламентові українського народу — Українській Центральній Раді, як теж і через різні Всеукраїнські З'їзди, включно зі З'їздом Робітничих, Селянських і Військових Депутатів, висловився за Суверенну Державність України. Тоді ж український нарід поставився до большевизму, як до московського наїздництва в руках якого, інтернаціоналізм ставав бичем на понезолювану ним Україну. Це становище підтвердили й вибори до Установчих Зборів, в яких українські національні партії дістали 75% голосів та вибори до земських органів самоурядування, в яких партії дістали 80% голосів.

І хоч актом з 4. грудня 1917 року московський большевицький уряд і визнав самостійність України, (що була здекларована в попередніх Універсалах), але майже з цим визнанням він надіслав українському Урядові ультіматум з такими вимогами, погодитися з якими для Уряду України означало б погодитися взагалі на большевицьку окупацію України.

Так прийшло до того, що з Московщини посунула в Україну московська армія на чолі з Антоно-вом-Озєнком. До складу цієї армії входили 4 окремі групи, на чолі яких стояли Єгоров, Березін, Кудинський і Муравйов. Для цієї армії Україна була «буржуазною видумкою» і тому вона ніщила всі прояви українського життя.

Українська духовість, що виросла на історичній народноправній структурі свого самостійного життя (порівняти хоч би добу козацько-гетьманську), стала відразу в бій із носієм деспотичної московської духовості — большевизмом, як з силою, що прагнула до духового й національного поневолення українського народу.

Україна 22. січня 1918 року починала нову свою державну дію в пожежах війни. Повторювалася історія минулого, як то колись в обороні Київа, Срібного, Батурина, тощо, так тепер в обороні Лівобережжя й Київа падали борці з рук того ж наїздника. В боях із хижим наїздником, що через Лівобережжя посувався на Київ, Україна проголосила перед цілим світом дня 22. січня 1918 року, Акт Державності і від тоді по сьогодні на всіх від-

тинках української державної дії точиться не-
впинна боротьба з Москвою.

Та не повною була б згадка про дату 22. січня 1918 року, коли б ми не спом'янули тих, хто першими станули в обороні загроженої державності. А то — перший московско-богданівський наступ стримали на деякий час в Олександрівську Вільні Козаки й Гайдамацький Курінь — тоді, коли на всіх інших відтинках фронту українські частини були в відступі. Тому довелося кинути на фронт ті формaciї, що були в Київі в безпосереднім розпорядженні Центральної Ради. У напрямку Полтави вирушив із своїм командиром С. Петлюрою Гайдамацький Кіш Слобожанщини, до складу якого були включені і Друга Військова Школа та друга сотня Січових Стрільців. Від Бахмачу пішла на фронт Перша Військова Школа. А коли вже Київ був під безпосередньою загрозою вислано для його оборони й останню наскоро сформовану частину — Студентський Курінь, який овіянний безсмертною славою ввійшов в історію, як дороговказ для всіх майбутніх пюколінь.

Зокрема бій під Крутами Студентського Куріння 29. січня 1918 року має дуже велике історичне значення, бо хоч столиця тоді й не була врятована та ця жертва молоді стала прикладом для інших. І вже по Крутах під Київом, Полтавою, Харковом, на полях Чернігівщини і по всій Україні, з'явилися нові борці за Українську Державність, овіяні духом крутянських героїв. Українська нація здала іспит національно-державної зрілості.

Дата 22. січня 1918 року запалила національно-державним горінням український народ на своїх українських землях. 1-го Листопада 1918 р. відроджується українська державність на західніх українських землях. І духове прагнення до об'єднання всіх українських земель в одній Самостійній і Соборній Державі приходить нас до соборного чину, до чину, в якім беруть участь українці з усіх українських земель, напр., за Київ боролися поруч надніпрянців також галичани і буковинці, а за Львів, поруч галичан — надніпрянці — Дніпровська Гарматна Бригада; Літунський полк і кіннота полковника Долуда.

З цього соборного чину й зродився Акт Соборності, Акт 22. січня 1919 року, якого були б ми не мали, коли б не було Акту з 22. січня 1918 р. Тому то дата 22. січня 1918 року, це — одна з найбільших перемог українського духа з цілого тисячоріччя нашої історії, перемог, що стала доказом живучості українського народу, його права й волі до суверенного життя та безсмертності української національно-державної ідеї.

І хоч сорок років вже минуло від дати 22. січня 1918 року, то нам видається, що це було вчора, а це тому, що нові борці державної дії кожночасно роблять її в наших душах, як і в душах цілого українського народу, вічно свіжою й невмирущою.

Державна дія безпереривно до сьогодні продовжується, хоч Україна і понесла вже кільканадцять мільйонів жертв, замордованих у большевиць-

ких катівнях і виморених пляново голодом, не враховуючи в тім поляглих геройською смертю на полях боїв у рядах Української Регулярної Армії, в рядах УПА та в інших бойових формacіях на протимосковському фронті, — в обороні не лише України, але й цілого світу.

Яке ж становище зайняв і займає до української державної дії світ?

— Світ, за малими винятками, не хотів про нас знати та від нас чути про істоту московського большевизму та байдуже приглядався до того як Україна кривавилася в боротьбі з московсько-свєтською імперією. А визнавши СССР «де юре», світ, і то не тільки комуністичний, але й некомуністичний, вороже поставився до тої боротьби, що її провадила Україна поневолена московським большевизмом.

Світ не хотів знати того, що він є відповідальний за ті великі жертви країнського народу, що їх той поклав у боротьбі з московським імперіялізмом в обороні не тільки себе, але і всіх свободолюбних народів світу, в обороні від антиморального і антихристиянського московського месіянізму, який Москва від століть плекала в серці та сьогодні леліє з думці накинути його цілому світові.

Зокрема ж Захід своїми самогубно-егоїстичними потягненнями скріптив свєтський імперіялізм та своєю політикою як також байдужністю до ієпархії духовно моральних вартостей, він притравив ґрунт під большевизм. За ці свої помилки (визнання «де юре» СССР, концепція нейтральнос-

ти по відношенню українсько-російської боротьби, тощо) Захід тепер пожинає плоди. А за сюзю теперішню «непередрішенську» політику супроти української проблеми його можуть чекати ще тяжці іспити. Без політичної перебудови, без морального й духовного обновлення та без великої національної і соціальної ідеї, — самою головою силою ніхто на довшу мету не зможе очолити духовно-візвольного резистансу народів світу.

Щож до комуністичного світу, то той все мовчазно схвалював і схвалює національну політику Москви супроти України, чи то вона була сталінською, чи, як тепер, ленінською, яка зробила з національного аргументу демагогічну зброю, а гасло «самоопределеніє вплоть до отделенія», витягала з архівів 1917 року й зробила, як і тоді, декларативним гаслом, яке має виключно тактичний характер. Так він мовчазно схвалив розстріл у 1937 році цілого Політбюро КП(б)У за те, що воно засудило імперіалістичну політику Москви.

І коли, (скажім в оправдання комуністичного світу в минулому), в 1937 році комуністичний світ був вцілому московським большевизмом і комуністичні партії інших народів, мовляв, не мали рішального голосу, то сьогодні комуністичний світ ніби ж числить 950.000.000 людей в імені яких делегати комуністичних Партий, що брали участь у святкуванні 40-ліття большевицької революції в Москві, видали декларацію з підписами 12 компартій і маніфест — з підписами 64 країн.

На цих документах бракує підпису Української

Комуністичної Партії, як такої, бо ж в її імені тепер говорить Комуністична Партія «советського» — в старім розумінні — «руssкого» народу.

Не без того, щоб Делегати тих 64 країн не знали, що причиною браку цих підписів є те, що справжнім господарем в Україні є москалі.

Бо ж Делегати не могли не знати про те, про що навіть Єкатерина Кускова на сторінках нью-йоркського «Нового Русського Слова» в статті — «Куда ж дівиться Россия» пише: «Ні, вони (великоросси) панують: в усіх національних республіках обов'язковою є російська мова».

Невже справді Делегати цього не знають, не знають, що на вулицях столиці України Києва та українських великих міст чути переважно російську мову, що перейшла в спадщину від царської до союзської імперії, як — символ поневолення?

Невже зони не знають, що москалі трактують українську мову за мову «колгоспу» в старому розумінні — «мужицьку», а російську мову за мову «прогресивну»?

Невже вони не знають, що Україна, яка перевищує числом населення не один з тих народів, в імені яких вони підписали декларацію й маніфест, позбавлена назір тих обмежених державних атрибутів, що їх мають сателітні держави, як то: власної армії, вільного дипломатичного зв'язку з світом, тощо?

Невже вони не знають, що український народ «живиться тільки криктями, що падають з москов-

ського стола»?

Напевне більшість Делегатів про це все знають та тільки над цим мозчки переходятять до того порядку денного, що його визначила їм Москва, хоч вони й заявляють, що не слухають її диктату, а діють власнопідметно.

Отже, становище комуністичного світу до дати 22. січня 1918 року й до самої української державної дії й далі покривається зі становищем со- ветсько-московського імперіалізму.

Та хоч уже сорок літ, як український народ криється на протимосковському фронті без будь якого зрозуміння і допомоги світу, але він ніколи не тратив віри в те, що ідея національної й соціальної справедливості, за яку він бореться, піде понад голови тих, які цією ідеєю спекулюють, і тих, які, вбгавши її в зузькі рамки своїх егоїстичних уподобань, намагаються її такою, при помочі насильства, накинути світові.

Переглянувши перебіг історичних подій, зв'язаних із датою 22. січня 1918 року, та спинившись на становищі до них зовнішнього світу, ми тепер можемо перейти і до питання: що саме диктує дата 22. січня 1918 року українському народові в Україні й на чужині?

Та щоб на це питання відповісти, ми мусимо підсумувати все сказане дотепер і знайти ті здобутки на сьогодні, ті перспективи на майбутнє і ті готові сили на завтра, які ми маємо за ці сорок років української державної дії, щоб відтак знайти саму вислідну державної дії, та вимоги що до її засто-

сування в часі і просторі згідно з сьогоднішніми вимогами великої дати — 22. січня 1918 року.

Отже, наші здобутки за ці сорок років державної дії це:

1) Непохитна віра в перемогу нашої ідеї.

2) Сама ідея, що є передовою ідеєю в теперішній великій добі, ідея, яка може їй не вповні усвідомлена самими нами, але яка містить у собі не тільки морально-політичні, але й духові та ідеологічні вартості, за якими тужить увесь світ.

3) Величне і життепроменисте джерело сили в нашому героїчному минулому, що його символ є дата — 22. січня 1918 року, — джерело української державної дії, яку в силу інерції підсвідомо продовжують навіть ті українські комуністи, які творять і в тих советських умовинах якісь національні цінності.

Бо хоч українські комуністи й не усвідомлюють собі того, але і для них це власне життепроменисте джерело дає натхнення до національної творчости, але ніколи чужий «жовтень» із його гаслом в Україні — «Україна ето буржуазная видумка!»

4) Свідомість того, що, з сучасних пануючих відносинах у світі, ми одні далі лишаємося єдиними безкомпромісними борцями в центрі суходолу Старого Світу, на полі бою з імперіалізмами Сходу й Заходу, з імперіалізмами всякого типу — царського, гітлерівського, большевицького, тощо.

А тепер від здобутків до перспектив на майбутнє:

Маємо: 1) Згадану вже нами ідею.

2) Ціль, — якою є перемога тої ідеї в світі та відновлення державного ідеалу висловленого в Акті з 22.01.1918 року.

3) Чинне хотіння державної дії, що його виявляють все нові й нові борці на протязі цілих цих сорока років.

4) Саму наявність борців із отими їх героїчними чинами вже в сучасному.

5) Зростання національно-державного горяння в глибинах українських народних мас в Україні й потенціяльних сил готових до активного чину на завтра.

— Маючи це все український народ, у сорокліття державної дії, обновлюється духово і з вірою в свої сили та в свідомості своєї ролі в світі, стає на ідейний змаг з цілим світом.

Український народ є пезний, що в світі є багато співзвучних українській ідеї сил, які в цім змагу збудяться з своєї дрімоти та стануть по стороні української ідеї, ідеї, що веде до того духового й морального обновлення світу, за яким лежить отої вимріяний національний і соціальний лад на землі. Запорукою ж успіху на цім шляху є хоч би оті нові шукання, що нуртують в глибинах народів світу, включно з комуністичними, де вони йдуть під такими формами, як: «ревізіонізм», тощо.

Що ж до наших національно-визвольних сил, готових до боротьби на завтра, то хоч тоді, коли Москва є на вершку мілітарної і політичної сили та з «позиції цієї сили» зона «об'єднує» комуністів цілого світу, а некомуністам пропонує «мир» і по-

шанування повної «сувореності на засаді «співіснування двох світів»; коли Москва, скучивши всю владу в руках єдиної неподільної «советської» комуністичної партії, тираніє збереже дружбу між народами ССР; коли Москва своєю «ласкавою» рукою «обдаровує» своїми «дарунками» не тільки український народ, але й всі інші народи, що знаходяться сьогодні під її всеохоплючим покровом; коли Москва приписує собі всі здобутки «союзних» їй народів, здобутки, якийх їй не вдалося перешкодити тим народам здійснити і якими вони ще пишаються; тоді, коли здавалося б нема що й говорити про готовність українських національно-визвольних сил до боротьби на завтра та їй взагалі про визвольні сили, як такі, то так не є, такі сили існують.

Дійсність, що ховається за параданом зовнішньої величності советсько-московської імперії, говорить, що їй сьогодні національно визвольні сили діють, як і діяли, теж і в комуністичній партії, але не в тих формах, як то діяла Українська Конституційна Партія (УКП), і прямують не до тої мети, про яку пише офіційний орган КП(б)У — «Комуnist України» в ч. 7 (за липень 1957 р.), а то, що; «Укапісти прагнули довести, що тільки вони, а не КП(б)У, є єдиними представниками робітників і селян. Їх метою був національний розкол сил пролетаріату, національна зідosoїбність українського народу, відрив робітничого клясу, всіх трудящих України від загальноросійського і світового пролетарського руху».

— Сьогодні ж метою тих національно-визвольних сил є одність національної волі, одність державницької думки та односпрямованість державної дії з рівночасним спрямованням усіх, охоплених ідеєю національної волі та соціальної справедливості народів, до їх взаємної міжнародної солідарності.

Українські національно визвольні сили завтрішнього дня, де ціла українська нація, про що добре знов Сталін і тому, як речник советсько-московського імперіалізму, прямував, як це ствердив на ХХ Конгресі КПРС М. Хрущов, до виселення цілого українського народу з України, та тільки чисельність українського народу стояла цьому на перешкоді. Та хоч М. Хрущов знайшов іншу розв'язку цієї проблеми: він забирає молодь з України і під різними претекстами висилає її за межі України, то й це не стримає походу української державної дії.

Про те, що московські ставленники в Україні обвинувачували всіх українців без винятку в ворожості до московського імперіалізму говорить хоч би промова Андрія Малишка на зборах письменників, в якій він, між іншим, сказав, напр., що в 1947 році Каганович: «під видглядом боротьби з націоналізмом безпідставно звинувачував багато чесних діячів української культури... грубо поводив себе з українськими письменниками, погрожував багатьом з них, що посадить у тюрму».

Чи це не є доказом того, що й сама Москва відчуває існування в Україні національно-визвольних

сил, але не знаючи де їх шукати, дошукується їх всюди.

Це підтверджує й паризький щоденник «Фігаро» з 22. 11. 1957 р. року, який приносить статтю за підписом трьох «Х» — «XXX», під заголовком: «Чи існує партизанка в ССР?». В тій статті, між іншим, автор її пише так: «ССР не являє собою монолітного бльоку. В багатьох республіках живе національне почуття і сполучене з опозицією проти режиму, воно викликає вороже наставлення, яке часом переходить в боротьбу зі зброєю в руках...

«Навіть советська преса признається до цього, «Правда» з 12. 2. 1956 року подавала, що всі пограничні частини були мобілізовані, щоб стримати просування туркестанських партизан. «Червоний прапор» у Рівному містить заклик з амнестією для партизан, а кілька днів пізніше подібний передавало радіо на всій території ССР.

«Українські повстанці, поруч з повстанцями Грузії, належать до найактивніших. Туристи, що минулого літа хотіли відвідати Україну, зустрілись з забороною проїздити крізь округи Львова, Чернівець та Ужгороду. Ця остання округа практично перебуває в стані облоги від квітня 1956 року. Коли 11. вересня 1957 року дозволено в'їздити в ці округи, то вже 14. 9. 1957 року знову замкнано Чернівецьку округу.

«У Київі 26. і 27. травня 1956 року були кількаденні криваві заворушення, що збіглися з 30-літтям смерти Симона Петліри, героя української не-

залежности з рр. 1918-1920. Демонстранти російської афіші, на яких були записані вимоги «покінчити з советським колоніялізмом».

«Організація українських націоналістів (УПА) веде повстанчу акцію від 1941 року. Часто повстанці зривають потяги з амуніцією атакують офіційних осіб, затримують транспорти депортованих, перешкоджальть пересуванню війська. Під час мадярського повстання українські повстанці зірвали міст на Тисі й таким чином затримали танки що йшли на підмогу москалям в Мадярщині. Танки мусіли бути спрямовані на Чехословаччину й Румунію. В черговім місяці повстанці затримували потяги і звільняли мадярських депортованих», — так подає згаданий щоденник Фігаро..

Ми ж при цім зазначимо, що й «відлига» не принесла змін, бо й по ХХ Конгресі совєтська національна політика не змінилася й «відлига» не має довір'я в народі, а національно визвольні сили, навчені історією, вибрали повну власнопідметність на всіх відтінках української національно-державної дії.

Підсумувавши все оказане дотепер, ми переходимо й до самих **висновків**, як до переділеного шляху так і до наших завдань у майбутньому, що їх диктує нам сороколітній ювілей державної дії.

Ітак, щодо нашого історичного шляху з минулого в майбутнє, то:

1) Наше історичне сучасне не тільки органічно пов'язане з минулим, але й творить собою коріння того українського майбутнього, якого па-

рості вже бують в головах і серцях молодших, наймолодших і щойно народжених поколінь.

2) В оформленій концепції ідей і чину української державної дії підноситься з минулого в майбутнє мета, гідна великого українського народу.

3) Український нарід своєю державною дією, по шляху в майбутнє на сорок років випередить у площині духово-ідеологічній, морально-політичній і дієвій цілий світ.

4) Українська нація в протязі цілих сорока років втрималася на протимосковському фронті та непохитно продовжує дальнє свою боротьбу, не дивлячись навіть на те, що й некомуністичний світ часто різночасно з совєтсько-московським, хоч і без порозуміння з ним, виступає проти української державної дії.

5) Шлях української нації з минулого в майбутнє встелений мільйонами жертв і рясно скроплений кров'ю і це лежить на сумлінні всього світу, який байдуже проходив повз жертви українського народу, що лягли на віттар України не тільки в ім'я української державності, але й за синтезу ідей світу, за солідність між народами, за Божі та людські, духові й моральні вартощі.

Щож до наших завдань на майбутнє, то їх перед нами безмежне число; тому ми спинимося тільки над тими з них, що становлять суть нашої державної дії, та в зв'язку з її сорокліттям вимагають від нас негайного вирішення.

Але перед цим для ясності необхідно устійнити декілька понять, щодо комуністичного, некому-

ністичного та українського світів — кожного зокрема.

Отже, не тільки ми та комуністичний і некомуністичний світи, але й сама Москва не має уявлення про те нуртування ідей і починів у всіх їх проявах серед поневолених нею народів. Цим тільки й можна пояснити те, що Москва й далі, неусвідомлюючи собі того, що її національна політика буде в рішальну хвилю ударом не лише з советський імперіалізм, але й в цілій комуністичний світ продовжує ставитись до всього, що є українське, а особливо до того, що може мати в собі характер політичних проблемок непримиримо вороже. Бо ж мовляв, коли політика це здійснення ідеї, а в данім разі української ідеї, то тим самим вона є ворожою московському імперіалізму незалежно від того, яку соціальну інтерпретацію їй будуть надавати. Наприклад, як це ми довідуємося з більшевицької преси, на посилення українських національних настроїв в Україні, що виявляються в збільшенні вимог щодо прав української мови, (а цеж по думці Москви є домаганням політичного характеру), Москва зареагувала посиленою русифікацією.

Не думаємо, щоб така політика Москви відповідала інтересам цілого комуністичного світу. Тому висуваємо гіпотезу, що з недалекому майбутньому, незалежно від того, чи справді здійсниться «співіснування» двох світів (у що нам тяжко повірити) чи ні, советсько-москоївській більшевизм і світовий комунізм у розвоєзовому процесі набер-

рут різних, не тотожних собі, понять. На нашу думку, поняття, яке Державний Секретар ЗДА — Дін Ачесон, дня 26. червня 1951 року, дав московському большевизму, говорячи про його методи в міжнародній політиці, як про: «нову тактику російської політики територіальної експансії 500-літньої давності», набере раніше чи пізніше громадянства і в комуністичному світі.

А над твердженням Діна Ачесона повинні застновитися й українські комуністи, бо вони не тільки ж добре знають про советсько-московські методи в міжнародній політиці, але й про методи у внутрішньо-національній політиці, які теж є тої ж «500-літньої давності». А наша історія багато говорить про те, що український народ переживав не раз в своїм житті аналогічне тому, що він переживає тепер. Для прикладу ж і на науку, варто пригадати тут українським комуністам хоч один із багатьох таких історичних фактів.

Було те в період життя й Гетьманування Данила Апостола (1658-1734). В час свого Гетьманування, яке тривало від 1. жовтня 1727 до 7. січня 1734 року. Данило Апостол при нагоді коронації Петра другого в 1728 році добився так званих «Рішительних пунктів» по яких Москва закріплювала за Україною права автономної країни, хоч в дійсності, як це й тепер є, продовжувала використовувати козаків, як робочу силу і як військо для своїх власних потреб.

Спираючись на статті цих «Рішительних пунктів» Гетьман Данило Апостол вивів Україну з той

анархії, в яку її впровадила «Малоросійська Колегія», і підніс її з господарській андміністрації і фінансовій ділянках досить високо. Але по його смерті Москва знову привернула «Малоросійську Колегію», хоч і під іншою назвою «Правління Гетьманського Уряду», в часи якого так далася в знаки та московська «Тайна Канцелярія», яка тоді була тим, чим є сьогодні ЧЕКА, НКВД, МВД і була очолена Біроном, який потім був усунений зі свого становища так як і в наші часи Берія.

А сталося це тому, що тодішня українська державна дія очолювана Гетьманом Пилипом Орликом не охоплювала широких верств українського народу і тому, що по збройній програній Пилипа Орлика в 1711 році, Запорожська Січ майже перервала зв'язки з державно-діючою еміграцією, яка по смерті Пилипа Орлика цілком припинила державну дію.

Сталося так, як і все ставалося в історії України, коли безпосередня загроза для Москви з боку української національно-державної ідеї маліла в чині; тоді Москва ліквідувала всі прояви власного не тільки політичного, але й духового, культурного й економічного життя в Україні.

Та вертаючись до властивої теми скажемо кілька слів про некомунастичний світ. У нашім понятті це світ великих можливостей, але інертний, позбавлений одної провідної, об'єднуючої його ідеї, ідеї навіть в такій мірі, щоб протиставити її большевизму, як це ми бачимо, напр., на Середньому

Сході. Через що він може досягти протилежних наміченим цілей.

Забуває цей некомуністичний світ про те, що мілітарна сила все знаходиться в прямій залежості від політики, а ця остання в такій же залежності зід ідеї. Поки що в цім світі панує ще скрайній раціоналізм, як метода пізнання і це Україна тяжко на собі зідчувала в протязі всіх сорока років, починаючи від підтримки реакційних російських сил в їх боротьбі проти України й кінчаючи мовчазним схваленням совєтської національної політики в Україні.

Цей світ дуже часто лив воду на большевицький «млин», який сьогодні хоче за те цей світ «змолоти». Хоч його трохи опам'ятав совєтський «Спутнік» і зін тепер старається знайти відповідь на те, щож робити? Як це напр., Всеамериканська Конференція для Поборювання Комунізму під гаслом — «комунізм — ворог свободи» - приступила до психічної та політичної мобілізації некомуністичного світу «на боротьбу за волю проти рабства», але й тут ще не бачимо тої міжнаціональної і соціальної ідеї, що змобілізувала б цілий світ, а не тільки одну чи кілька країн.

Отже в некомуністичнім світі питання боротьби з большевизмом і московським імперіялізмом поволі починає ставати центральною проблемою, та разом з тим зідбувається й переоцінка поглядів не тільки на московський большевизм, але й на ту боротьбу, яку вела й веде Україна. Сьогодні Україна в некомуністичнім світі має більше, як ще

було до недавна, своїх приятелів, які уважніше прислухаються до української державної дії та глибше застановляються над її провідною ідеєю.

Про український світ скажемо лише те, що в той час, як комуністичний і некомуністичний світи переживають духову кризу, український світ творить духовово-вивершену синтезу ідей та високу концепцію морально-політичного чину, за якими так тужать волелюбні народи світу по обох боках залізної заслони.

Український Світ Актом з 22. січня 1918 року, є втілений в українську державну дію, якій він дає силу росту та яка є носієм, виразником і реалізатором його ідеї.

А тепер вже перейдемо й до головних, кінцевих стверджень і висновків на майбутнє:

Тож Український Світ завдяки своєму ідеологічному й морально-політичному оформленню та виразному ставленню до всіх світових проблем як теж безкомпромісності в змаганнях за свої ідеали в сорокову річницю державної дії зростає в трьох напрямках: 1) всеобщого внутрішнього росту й кристалізації ідеї; 2) в напрямку підтриму советсько-московських позицій; 3) в напрямку зовнішньо-міжнародної мобілізації на тлі боротьби світів.

Український Світ є виразником ідеї українців трьох ментальностей: українців з державницьким світоглядом в Україні, українців на чужині та українців громадян чужих держав, причому в яких сила одних лежить у рості других. І всім їм

дата 22 січня 1918 року з сорокліття державної дії диктує одні і ті ж самі завдання, а то:

1) Усвідомити собі, що наша історична доба йде під знаком 22. січня 1918 року, під знаком нашої державності, атрибути якої і по ліквідації регулярного фронту не впали в руки ворога, ні не скапітулювали, ані не замирилися з ворогом.

2) Усвідомити собі, що українська державна дія продовжується та продовжуватиметься, без огляду на те, якою є та якою буде політична ситуація в світі.

3) Устійнити одність думки й одність волі, що виростають із встановлених Актом 22. січня 1918 року ієрархії національних вартостей.

4) Удосконалити український світ так, щоб він став отим проміннюочим у темряві нашої доби смолоскипом на шляху до світлого майбутнього.

Свідомість цього приведе нас і до того суцільного фронту за яким ми так тужимо.

Свідомість цього поставить примат державної дії над усіма іншими визвольними концепціями.

Свідомість цього, змобілізує з Україні навколо державної дії студентів, науковців, селян, робітників, червоноармійців, комсомольців, як і самих членів комуністичної партії і через них невидимий фронт державної дії перетне церкву, школицтво, господарство, індустрію, військо й усю більшевицьку систему включно з комуністичною партією та її проводом; а на чужині одних з нас поставить в ряди активних борців державної дії, а других у запілля, що в слушний час може стати її най-

важливим почесним постійним чинником, хоч в
їого складі й перебувають переважно україн-
ські громадяни чужих держав.

Свідомість цього скріпить у нас віру в себе; по-
диктує повну власностіметність на всіх відтінках
державної дії; забезпечить нас від впливу на нас
чужих духовостей і ідей; та засилить вплив україн-
ського світу на зовнішній світ.

Свідомість цього приведе нас і до того, що
всі наші пориви і здобутки, як на революційному
так і на інших відтінках державної дії, будуть
творити одну нерозрізальну цілість, що матиме для
нас неоціненне значення.

Свідомість того, що українська державна дія
є не тільки символом державності української на-
ції, але й психічним і морально-політичним мобілі-
зуючим і синтезуючим чинником та найвищим
втіленням наших визвольних змагань визнача-
чить роль з державний дії й усім українським по-
літичним групам та подиктує й самій державній
дії місце й роль в міжнародній політиці.

Це тих кілька думок, щодо внутрішніх проб-
лем державної дії в її сорокліття.

Що ж до зовнішніх проблем української держав-
ної дії в її сорокліття, то скажемо тільки про ос-
новну з них, а то про наше становище до того зов-
нішнього світу, — в якому ми маємо приятелів,
зорогів і байдужих до нас народів із їхніми урядда-
ми, політичними групами та поодинокими діячами.
Отже:

1) З тими народами світу, які усвідомлюють собі

небезпеку соєтсько-московського імперіалізму, ми повинні шукати спільного шляху для створення нової системи укладу сил на засадах морально-політичних взаємовідносин, пошанування національних і господарських інтересів один у другого, відвертості й глибокої етичності в міжнародних відносинах, для загального добра. Це становить диктую нам і геополітичне положення України. Українська глобальна політика через найдальше висунений на захід форпост Карпатську Україну, через найдальше висунені на схід форпости Сірий Клин і Зелену Україну та через розпорощених по всьому світі українців, луčить проблему центру суходолу Старого Світу — України з проблемами цілого світу.

2) Для скріплення ж нас на фоумі цих розмов із згаданими народами світу, мусимо перевести мобілізацію психічно близьких і прихильних до наших ідеалів усіх поневолених Москвою народів, які в недавньому не були нашими історичними ворогами та все мали й мають з нами спільні інтереси.

3) Зробити переоцінку в відносинах із нашими сусідами, щоб непокладатися на вірність тих, які неодноразово нас обдурювали.

4) Перебрати на себе місію: духової, ідейної й морально-політичної перебудови оточуючого нас світу, по якому, як би сам Бог, нас розсіяв для словення цієї місії. А моральну основу в цій місії хай нам дасть наша стара культура, що своїм корінням сягає аж до половини 4 тисячоліття перед Христом (Трипільська Культура), далі на-

ша героїчна історія з високо етичними і морально-політичними ідеями і нарешті, новітня боротьба, в якій мільйони наших жертв пішли на вівтар України в ім'я ідеалів своїх і вселюдських.

Це все відноситься до приятелів і до байдужих до нас народів світу.

Що ж до ворогів, то вони всі разом упадуть, якщо ми виграємо духовий, ідеологічний і державно-політичний дзобій із советсько-московським імперіалізмом і якщо на поневолених Москвою просторах переможцем вийде український світ із його архітектонічною концепцією перебудови життя.

Поглянувші спогадами в наше історичне минуле, та перенівшись думками через сучасність і пануючі відносини в світі до проблем невідомого майбутнього, ми виявили свою волю прямувати до того, щоби відбити вілтиць української духовості на грядучім оновленні світі.

Минуле як день, так ніч, позначилося боротьбою і тяжкими терпіннями українського народу.

Сучасне — муками ув'язнених борців за українську і вселюдську правду й волю.

Майбутнє буде наше, бо жертви не йдуть напарне ми переможемо.

В сорокіліття державної дії, ще над землею в сумерках лежить у духозій кризі затъмареній імперіалізмом і матеріалізмом старий світ, але вже на обрію зоріє новий наш український світ, який своєю ідеєю в чині синтезує найкоращі мрії людства.

То ж усі в овоїх думках і чинах ідім безперестанно назустріч, щоб пристішити його прихід.

Ідім назустріч Великому Світанку, в привітних проблесках якого вчувається нам гомін Божого Веління-

«Народе мій!

Нехай в серцях твоїх синів і доњок від дня тво-го Великого Сорокліття стануть повік невмирущи-ми твої Ідеї!

Ними провадь!

Ними буди!»

ТЕПЕРІШНІ ПРАЦІ ЦЬОГО Ж АВТОРА

- 1) Книжка — «Генерал Поджіо». (Видання Українського Воєнно-Історичного Інституту. Торонто 1955.).
- 2) Книжка — «З державно-провідною ідеєю славного минулого до великого майбутнього». (Видання Першої Української Друкарні у Франції, Париж 1956.).

З м і с т:

- Згадкою по Закарпатті.
Державно-визвольні дороговкази.
Чи світ застановиться над датою 25. травня 1926.
За заснованість на всіх відтинках національно-державної дії.
- 3) Книжа — «По торах борців — за правду і волю». (ст. 64). (Видана накладом автора, Чікаго 1957).

З м і с т;

- В сорокліття державницького почину.
Три основні помилки Заходу і висновки для нас.
До проблеми об'єднання Українських Націоналістів.

Легія Українських Націоналістів. (В 35-ліття засновання УГА-УТГІ).

Новорічна казка — правда.

Перші дві книжки можна набути з эгаданих видавництвах, а останню — «По торах борців — за правду і волю», в самого автора:

2523 W. Thomas St. Chicago 22, III USA

BIBLIOTHEQUE
УКРАЇНСЬКИЙ
SIMON
РЕТИЛЬДА

(Ціна 50 центів).